

Leerboeken voor Oost-Europa

Foto: Rita van Biesbergen

Voor de ontwikkeling van de landbouw in de voormalige communistische landen is de vergroting van de vakkennis van de landbouwkundigen in die landen van groot belang. Daarbij kunnen leerboeken in hun eigen taal een belangrijke rol spelen. Het is voor velen van hen veel gemakkelijker om boeken in de eigen taal te lezen dan in het Engels of een andere westerse taal. Bovendien worden leerboeken in West-Europa verkocht voor een prijs die weinigen daar kunnen betalen.

Een voorbeeld van wat mogelijk is, is het boek *Agricultural extension* van Van den Ban en Hawkins (Oxford, Blackwell Science, 1996), waarvan vertalingen zijn gepubliceerd in het Hongaars en het Pools en een vertaling in het Litouws in druk is. Het zou voor de ontwikkeling van die landen nuttig zijn als daar ook vertalingen verschijnen van andere Nederlandse leerboeken. Het is mijn ervaring dat men dit kan bevorderen door:

- een Engelse versie van het boek te publiceren, zodat collega's daar het kunnen lezen.
- de eigen uitgever te wijzen op de mogelijkheid om vertalingen in Oost-Europa te verkopen en te zorgen dat het boek bekend wordt bij collega's die het boek mogelijk willen vertalen.
- de uitgever van de vertaling te helpen met het vinden van subsidie, zodat de publicatie kan worden uitgegeven tegen een prijs die landbouwkundigen in

deze landen kunnen betalen.

- in samenwerking met de vertaler in die landen een lezing te houden en/of een artikel te publiceren, waardoor het boek een grotere bekendheid krijgt.

Een goede mogelijkheid is ook auteurs van leerboeken in die landen te helpen toegang te krijgen tot de internationale literatuur. Zij zelf en hun instelling hebben vaak niet het geld om onze dure boeken en tijdschriften te kopen.

Voor bovengenoemd boek heeft het Nederlandse ministerie van Landbouw een subsidie gegeven van tachtig cent per in het Engels gedrukt exemplaar. De Europese Unie gaf een subsidie van ongeveer drie gulden per exemplaar dat in het Hongaars of Pools werd uitgegeven. Deze bedragen zijn laag in vergelijking met de kosten van andere vormen van kennisoverdracht.

De Wereldbank heeft onlangs schattingen gepubliceerd van de arbeidsproductiviteit in de landbouw in verschillende landen (agriculture value added per worker). Van de voormalige communistische landen waarvoor dit berekend kon worden, heeft Hongarije de hoogste productiviteit. Deze is 12 procent van die in het Nederland. De productiviteit is het laagst in Kirgizie: 0,17 procent van de productiviteit in Nederland (World Development Indicators 1998). Als deze verschillen niet belangrijk kleiner worden, zullen mensen uit deze landen op legale of illegale wijze naar West-Europa komen. Vergroting van de vakkennis van de mensen daar is een goedkope manier om hun productiviteit te vergroten en daarmee de kans op deze migratie te verkleinen. Leerboeken kunnen hierbij een nuttige rol vervullen, maar zij zullen de auteur niet helpen veel geld te verdienen of sneller promotie te maken binnen de Wageningen universiteit.

A.W. van den Ban

werkelijke aanpassingen zullen zijn en wanneer de liberalisatie zal plaatsvinden) en vallen veel voordelen, zoals een hogere prijs voor producten, weg, dan nog zullen de Centraal- en Oost-Europese landen veel comparatieve voordelen hebben, waardoor daar volgens mij een welvaartstoename kan plaatsvinden.

Tevens moet men van het idee afstappen dat in deze landen uiteindelijk alleen maar ons type 'gezinsbedrijf' zou moeten overblijven. Als de grotere landbouwbedrijven in deze landen kunnen meeprofiten van de 'geneugten' van de EU-markt zal dat door de verbondenheid en verwevenheid van deze bedrijfes met de grotere ondernemingen veelal ook een positief effect hebben op de kleinere producenten (denk aan afzetmogelijkheden, verwerking et cetera). Op deze wijze kan men de grote rurale gebieden relatief makkelijk tot ontwikkeling brengen en zijn daar niet eens grote sommen geld van de structuurfondsen voor nodig.

Ir P.G. van den Berg
landbouweconoom

STUDIEKRINGEN

Agrarisch Nederland op de film, Jubileumweek van de Vereniging voor Landbouwgeschiedenis

Periode: 23-29 oktober 1999

Ter gelegenheid van het 60-jarig bestaan van deze studievereniging wordt een feestelijke filmweek georganiseerd samen met Studium Generale van de Landbouwuniversiteit en het Nederlands Audiovisueel Archief.

Informatie: Vereniging voor Landbouwgeschiedenis, tel. 0317-482096, fax 0317-484037, email: Margreet.vanderBurg@alg.ag.wau.nl, internet: www.sls.wau.nl/ag/vlg_alg.htm

Meten en regelen in de glastuinbouw; van groene vingers naar sensoren.

Plaats: WICC te Wageningen

Tijd: 1 december 1999, 13.00-17.00 uur.

Studiemiddag, georganiseerd door de Studiekringen Plantenteelt zonder Aarde en Ecologie en Fysiologie van Plantaardige Productie. Het doel van deze middag is het verkennen van de mogelijkheden op het gebied van sensoren voor het meten en regelen van watergift, voeding, gewasgroei en klimaat. Niet alleen de ontwikkeling van sensoren wordt besproken, maar ook hoe sensorinformatie kan worden

INGENIEURSSERVICE

Tien redenen om voor Ingenieursservice te kiezen

KLV, KIVI en NIRIA creëerden met Finles onder de naam INGENIEURSSERVICE een uniek label met verzekerings- en bankproducten op maat. Een uitgebalanceerd pakket producten en diensten onder één dak voor ingenieurs (one stop shopping).

In het vorige en de komende nummers van LT Journaal worden de tien meest gestelde vragen van leden aan adviseurs van ingenieursservice kort besproken.

3. Waar is die samenwerking tussen KLV en Finles op gebaseerd?

KLV, KIVI en NIRIA houden zich bezig met belangenbehartiging van hun leden, met name waar het gaat om loopbaan en kennisontwikkeling. Daarnaast bestond in de verenigingen de wens om de dienstverlening aan de leden uit te breiden. Terwijl de leden een aantrekkelijke doelgroep vormen voor financiële dienstverleners. Er bestond dus behoefte en er waren mogelijkheden. De win-win situatie die met INGENIEURSSERVICE is bereikt, heeft daaraan invulling gegeven. Dat label werd opgezet met een geselecteerd onafhankelijke intermediair, Finles, waarmee u als lid de gelegenheid verkreeg zich op tal van gebieden te laten adviseren. Dageelijks staan bijna tachtig medewerkers klaar om u van dienst te zijn. Samen werken deze partijen aan een sterk en exclusief merk: INGENIEURSSERVICE.

4. Welke voordelen kent INGENIEURSSERVICE voor KLV leden?

Naast de exclusiviteit (dat kunt u het best in de praktijk ondervinden) levert deze aanpak nog meer concrete voordelen voor u op:

- financieel voordeel is er altijd voor u: lagere premies, ruimere voorwaarden, speciale producten, lagere afsluitkosten, gratis diensten, gratis juridisch advies (voor juridisch advies over arbeidsrecht en sociaal ver-